

Інноваційний потенціал органічного землеробства ПП «Агроєкологія»

90

ВИНАХІДНИКИ УКРАЇНИ

**АНТОНЕЦЬ
Семен Свиридонович**

Засновник і керівник
ПП «Агроєкологія»

Народився 20 серпня 1935 р. у с. Антонцях (нині с. Жовтневе) Решетилівського району Полтавської області. У 1962 р. закінчив зоотехнічний факультет Полтавського сільськогосподарського інституту (сьогодні Полтавська державна аграрна академія). У 1947 р. розпочав трудову діяльність, працюючи на різних посадах. У червні 1975 р. обраний головою колгоспу імені Орджонікідзе у с. Михайликах Шишацького району Полтавської області, реорганізованого в САТ «Обрій» (1992). Згодом С. С. Антонець очолив ПП «Агроєкологія» (2000), яке саме завдяки йому стало флагманом органічного землеробства та тваринництва світового виміру. Площа сертифікованих угідь підприємства становить 7000 га.

У 2000 р. під керівництвом Семена Свиридоновича за технічним рішенням (патент України № 37733) було розпочато створення інноваційних технологій органічного землеробства та технічних пристроїв для їх подальшого застосування. Щодо останніх, то це — технічне рішення, запропоноване С. С. Антонцем стосовно жорсткого закріплення лапи культиватора. Воно без перебільшення здобуло всеукраїнське визнання, сприяючи більш якісному обробітку ґрунту. Надалі, за практичними напрацюваннями Семена Свиридоновича були сконструйовані та виготовлені такі культиватори: «Обрій», «Квант-12» (нині готовий до серійного виробництва) та «Квант-7» (проходить випробування). Ведеться робота з удосконалення лапи цих культиваторів, яка повинна мати нові параметри, спрямовані для її самозагострення. Протягом 15 років було одержано більш як 25 патентів України. Всі вони впроваджені у виробництво на ПП «Агроєкологія», а їх окремі

елементи використовуються цілою низкою господарств як в Україні, так і за її межами.

У 2015 р. Семена Свиридоновича обрано президентом відновленого Полтавського товариства сільського господарства.

За вагомий внесок у розвиток аграрного сектору С. С. Антонцю присвоєно звання «Заслужений працівник сільського господарства УРСР» (1988), «Герой Соціалістичної Праці» (1991). За особливі заслуги нагороджений відзнакою Президента України «Герой України» з врученням ордена Держави (1999). Його ім'я першим занесене до Книги Пошани Полтавської обласної ради (2003); відзначений низкою високих світських та церковних нагород та премій. Є почесним академіком багатьох вітчизняних та міжнародних наукових академій та інститутів, почесним професором чотирьох ВНЗ. Беззаперечним свідченням найвищого визнання Семена Свиридоновича як першопрохідника органічного землеробства, є спорудження йому пам'ятного знака у Полтаві (2008).

С. С. Антонець — один із засновників Ліги українських меценатів (1995), старанням та коштом якого видано низку книжок, побудовано церкви та відроджено дачу письменника В. Г. Короленка (2003).

Творцем агроєкологічного іміджу України справедливо вважається С. С. Антонець, адже засноване ним ПП «Агроєкологія» — світовий лідер органічного землеробства та тваринництва. Господарство стало справжнім полігоном цих галузей на усьому пострадянському просторі, перетворилось на постійно діючу школу підвищення досвіду з ведення органічного виробництва сільськогосподарської продукції від фермерів до директорів науково-дослідних установ.

За останні 25 років тут побувало більш як 30 тис. громадян із чотирьох континентів світу, представників 25 держав, як окремих фахівців, так і очільників різних закладів та структур, прем'єр-міністрів і навіть президентів. На базі ПП «Агроєкологія» виконано 14 докторських і 42 кандидатські дисертації; працює філіал Полтавської державної аграрної академії. Площа сертифікованих угідь (7000 га) є унікальним полігоном для виробництва органічної продукції рослинництва. Адже на них понад 40 років цілеспрямовано не ведеться оранка (обробка ґрунту проводиться без обертання скиби). Крім цього, тут майже 40 років не використовують пестициди та 30 років — мінеральні добрива.

Член-кореспондент НАН України К. О. Гогаєв демонструє почесному академіку НААН С. С. Антонцю та академікам НАН України Б. Є. Патону і А. Г. Наумовцю нову культиваторну лапу, створену в співпраці з науковцями НАН України та ПП «Агроєкологія»

Експерт ФАО Мухамед Хазем Калаї (третій ліворуч) з Віктором Самородовим, Семеном Антонцем і Сергієм Поспеловим оглядають сидеральну гречку

Інноваційний потенціал органічного землеробства ПП «Агроєкологія»

Такий тип ведення землеробства сприяє отриманню високоякісних кормів для більш як 5400 голів скота, що дає змогу виробляти за добу 30–32 т молока екстра-класу із середнім надром на фуражну корову понад 6500 кг молока. З нього виробляють найкращі пробіотичні продукти марки «Агуша» для дитячого та дієтичного харчування. Із власної рослинницької продукції у господарстві виготовляють органічно сертифіковане борошно, крупи, олію та комбікорми.

Ведення органічного землеробства покращує родючість ґрунтів, показники якого неухильно зростають. Збагачення ґрунту високоякісним перегноєм на безпестицидному фоні та постійному безполицевому обробітку сприяє формуванню унікальних мікробіоценозів. Це збільшує стійкість агросистем господарства до несприятливих факторів середовища, обумовлює сталість врожаїв. У ПП «Агроєкологія» велике значення надають різним сидеральним культурам, але перевага віддається еспарцету виколістому. Це екологічно пластична, посухостійка кормова і медодайна культура. В перший рік життя вона формує до 180 ц/га сирової органічної маси, на другий — до 300 ц/га. Після її заробляння до ґрунту надходить більше 10 т органічної речовини, збагаченої значною кількістю основних елементів живлення. Важливо, що серед українських підприємств лише у ПП «Агроєкологія» використовуються бінарні агроценози, у яких одночасно вирощуються злакові та бобові культури.

Основні напрями діяльності ПП «Агроєкологія» мають інноваційний інтелектуальний характер, вони захищені 26 патентами України на винаходи та корисні моделі. Отримавши самобутній досвід у царині органічного ведення сільського господарства, у ПП «Агроєкологія» постійно вдосконалюють технології ведення зазначених галузей у світлих новітніх досягнень науки і техніки (С. С. Антоненко, А. С. Антоненко, Г. М. Резинка). Співробітники ПП «Агроєкологія» тісно співпрацюють з науковцями Національної академії наук України (К. О. Гогаєв, С. М. Волощенко, О. М. Митропольський — Інститут проблем матеріалознавства імені І. М. Францевича), Національної академії аграрних наук України (В. В. Адамчук — Інститут механізації та електрифікації сільського господарства), Полтавської державної аграрної академії (В. М. Арендаренко, Г. О. Лапенко, В. В. Падалка, В. М. Писаренко, С. В. Поспелов, В. М. Самородов, Г. І. Самчук, П. П. Ярошенко), Харківським національним технічним університетом сільського господарства імені Петра Василенка (І. С. Тіщенко, Г. В. Фесенко, С. О. Харченко).

Серед названих осіб найбільш вагомими винахідницькими здобутками у царині органічного землеробства мають:

Антоненко Антоніна Семенівна —

заступник генерального директора ПП «Агроєкологія», кандидат економічних наук, заслужений працівник сільського господарства України. Шеф-редактор науково-виробничого видання «АгроЕко», секретар громадської організації «Полтавське товариство сільського господарства» (2015). Нагороджена Почесною відзнакою Національної академії аграрних наук України (2014), лауреат Полтавської міської премії імені Володимира Короленка (2011). Упорядник низки видань із органічного землеробства та його провідного діяча С. С. Антоненка, автор 16 патентів. Меценат та благодійник.

Поспелов Сергій Вікторович —

професор кафедри землеробства та агрохімії ім. В. І. Сазанова Полтавської державної аграрної академії, кандидат сільськогосподарських наук, лауреат премії ім. Л. П. Симиренка НАН України, автор більш як 300 наукових публікацій, 90 авторських свідоцтв і патентів, двох сортів ехінацеї. Нагороджений трудовою відзнакою Міністерства аграрної політики України «Знак пошани» (2003), знаком «Відмінник аграрної освіти» III ступеня (2009).

Самородов Віктор Миколайович —

доцент кафедри екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування Полтавської державної аграрної академії, заслужений винахідник України, лауреат академічних премій імені Л. П. Симиренка та М. М. Гришка, а також низки регіональних премій, автор 12 книг, брошур та навчальних посібників, 450 наукових публікацій, 62 авторських свідоцтв і патентів, двох сортів ехінацеї. Удостоєний трудової відзнаки Міністерства аграрної політики України «Знак пошани» (2011), Почесної відзнаки Національної академії наук аграрних наук України (2014).

ГОЛОВНІ ІННОВАЦІЙНІ РОЗРОБКИ ПП «АГРОЄКОЛОГІЯ»:

1. «Спосіб вирощування цукрових буряків».
2. «Спосіб вирощування екологічно чистої продукції».
3. «Спосіб вирощування багаторічних трав в системі органічного землеробства».
4. «Спосіб вирощування люцерни в системі органічного землеробства».
5. «Спосіб внесення органічних добрив в системі органічного землеробства».
6. «Спосіб каскадної сидерації гречки в системі органічного землеробства».
7. «Спосіб мульчування ґрунту в системі органічного землеробства».
8. «Спосіб С. С. Антоненка — підвищення родючості малопродуктивних земель в системі органічного землеробства».
9. «Спосіб С. С. Антоненка — створення бінарних посівів у системі органічного землеробства».
10. «Спосіб створення сидерального пару в системі органічного землеробства».
11. «Буферна смуга на агроландшафтах з ерозійно небезпечним рельєфом в системі органічного землеробства».

Історію інноваційної діяльності ПП «Агроєкологія» висвітлено в таких виданнях: «Бентежний талант хлібороба: штрихи до портрета агроєколога Семена Антоненка» (2010), «Автограф на землі: фоторозповідь про життя та творчість Семена Свиридоновича Антоненка, Героя Соціалістичної праці, Героя України, академіка-агроєколога» (2013), «Дбаючи про землю: думка, дія, турбота» (2013), «Почесні академіки Національної академії аграрних наук України. Антоненко Семен Свиридонович» (2015).